

Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

<http://www.valodaskonsultācijas.lv/lv/questions/665>

Jautājums	Ar kādu locījumu pareizi lietot darbības vārdu vajadzēt – ar ģenitīvu vai akuzatīvu: <i>vajag siera</i> vai <i>vajag sieru</i> ?
Atbilde	<p>Mūsdienu latviešu valodā pareizas ir abas formas, kaut gan patlaban vairāk izplatīts ir akuzatīvs.</p> <p>Ja vārds vajadzēt ir kopā ar vārdiem <i>vairāk</i>, <i>mazāk</i>, tad lietojams ģenitīvs. Piemēram, <i>vajag vairāk brīva laika</i>, <i>mazāk darba</i>. Ģenitīvā latviešu valodā lieto tādu lietvārdu, kas nosauc, kā nav, kā trūkst vai netrūkst, kā vajag vai nevajag, kā pietiek vai nepietiek: <i>vajag uzņēmības</i>, <i>nevajag naida</i>. Savukārt jau „Mūsdienu latviešu literārās valodas gramatikā” teikts, ka „ģenitīvs ar verbiem (adverbiālais ģenitīvs) dažos gadījumos var nostāties tādās pašās attieksmēs kā akuzatīvs”, piemēram, <i>vajag siera</i> un <i>vajag sieru</i>. Ja aiz darbības vārda vajag bez objekta ir verbs nenoteiksmē, tad objekts nostājas tikai akuzatīvā, piemēram, <i>vajag nopirkt sieru</i>.</p>
Avoti	<i>Mūsdienu latviešu literārās valodas gramatika</i> . I daļa. Atb. red. E. Sokols. Rīga : Latvijas PSR Zinātņu akadēmijas izdevniecība, 1959, 394. lpp.

